

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»**

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ, ЕКОНОМІКИ ТА ФІНАНСІВ

Кафедра фінансів, банківської і страхової справи

Затверджую:

Директор ННІМЕФ

_____ О.Л. Фещенко

“ ___ ” _____ 2019р.

Схвалено на засіданні кафедри фінансів,
банківської і страхової справи

Протокол № ___ від “ ___ ” _____ 2019р.

Завідувач кафедри _____ О.І. Дацій

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«БАНКІВСЬКІ ОПЕРАЦІЇ»

Статус дисципліни вибіркова

Освітньо-професійна програма вищої освіти галузі знань 07 Управління та адміністрування

Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Спеціалізація: «Міжнародна економіка та фінанси»

Форма навчання денна Курс 4

Семестр восьмий

Обсяг в кредитах ЄКТС/Всього годин: 4/120 за навчальним планом (від січень 2016р.):

- лекції(Л) 24
- семінарські (С) 12
- практичні заняття (ПЗ) _____
- лабораторні заняття (ЛЗ) _____
- самостійна робота студентів (СРС) 84

Робоча навчальна програма складена на основі навчальної програми дисципліни "Банківські операції", підготовленої ст.викладачем О.М.Кушнір та затвердженої на засіданні кафедри банківської і страхової справи (протокол № 11 від 21.04.2016 р.)

Розробник робочої програми навчальної дисципліни: професор МКА Бігдаш В.Д.

Київ МАУП

II. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни – формування системи знань у галузі організації і технології здійснення банками пасивних та активних операцій, надання банківських послуг, сприяти набуттю практичних навичок при виконанні банківських операцій, пов'язаних з розрахунково – касовим, кредитним та іншими видами обслуговування клієнтів банку.

Завдання дисципліни: засвоєння теоретичних засад и методології проведення банківських операцій та надання банківських послуг, набуття вмінь оперувати нормативно-правовими документами НБУ, аналізувати стан банківських операцій, розв'язувати питання взаємовідносин між клієнтами і комерційними банками та між НБУ і комерційними банками.

Предмет дисципліни – діяльність комерційних банків, пов'язана з наданням послуг юридичним і фізичним особам.

Статус дисципліни – вибіркова.

Місце навчальної дисципліни освітньої програмі. Вивчення дисципліни «Банківські операції» базується на знанні дисциплін «Гроші та кредит», «Фінанси», «Інвестиції». Знання та вміння, що одержані при вивченні дисципліни «Банківські операції», використовуються для вивчення дисциплін «Банківська система», «Організація кредитно-розрахункових операцій у банках», «Страхові послуги» та ін.

Компетентності та програмні результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни «Банківських операцій» передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей:

- загальних:

1. Здатність навчатися та постійно підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи, розвивати набуті знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та банківської системи.
2. Здатність до науково-дослідної та аналітичної роботи, інноваційної діяльності з метою отримання нових знань та їх використання для експертної оцінки господарських ситуацій в банківській діяльності й прийняття управлінських та фінансових рішень.
3. Здатність працювати самостійно і в команді з використанням креативних підходів та налагоджувати комунікаційних зв'язків та міжособистісні взаємодії при вирішенні поставлених завдань, а також здатність до розширення профілю своєї професійної діяльності.
4. Здатність бути критичним та самокритичним, нести відповідальність за наслідки прийнятих організаційно-управлінських рішень.
5. Здатність володіти інструментальними засобами дослідження, отримання, зберігання, обробки обліково-аналітичної інформації та застосовувати їх під час вирішення поставлених завдань.

- фахових:

1. Здатність розуміти місце і значення банківської системи і порядок створення банків в державі.

Здатність усвідомлювати організаційну структуру банків, органи управління банком, способи формування і розміщення ресурсів банку

Здатність розуміти економічну суть, структуру і порядок формування власного капіталу банків

Здатність усвідомлювати порядок відкриття банком депозитних договорів суб'єктам господарювання, відкриття вкладних рахунків фізичним особам

Здатність здійснювати операції банків з готівкою та пластиковими картками, прогнозувати оборот готівкових грошей у банках, розуміти основи побудови та функціонування системи платежів в Україні

Здатність здійснювати кредитні операції банків, розуміти умови кредитної угоди, кредитного договору, здійснювати оцінку кредитоспроможності позичальника

Здатність здійснювати операції банків з цінними паперами, розумітися на формування, класифікації портфеля цінних паперів банків

Студент повинен бути здатним продемонструвати такі **результати навчання**:

- знати види банків і порядок їх створення в Україні;
- розуміти організацію діяльності банку;
- усвідомлювати механізм операцій банків з формування власного капіталу;
- володіти знаннями операцій банків із залучення коштів;
- використовувати інструментарій операцій банків із запозичання коштів;
- володіти знаннями та навиками операцій банків з обслуговування платіжного обороту;
- застосовувати знання операцій банків з готівкою та операцій банків з пластиковими картками;
- володіти знаннями та навиками здійснення кредитних операцій банків;
- застосовувати вміння виконання операцій банків з цінними паперами;

Передумови для вивчення дисципліни

Методична основа дисципліни “Банківські операції” своєю основою має сучасні економічні теорії та концепції страхування, фінансового менеджменту і теорії економічних ризиків, світовий досвід з теорії та практики організації страхування та надання страхових послуг, розробки провідних вчених і працівників страхового бізнесу країн з сталою ринковою економікою, які максимально адаптовані до реальних умов розвитку національної економіки, а також теоретичні і практичні досягнення практики страхування на національному страховому ринку.

III. Очікувані результати навчання

Після вивчення дисципліни студент повинен знати:

- нормативно – законодавчу базу з банківської діяльності;
- організацію і технологію здійснення банківських операцій та послуг;
- порядок реєстрації та формування статутного капіталу банку;
- характеристику банківських ресурсів, їх види та порядок формування;

- процедуру кредитних операцій;
- порядок проведення операцій із цінними паперами;
- характеристику послуг банків;
- суть економічних показників, що характеризують діяльність банку.

Після вивчення дисципліни студент повинен уміти:

- класифікувати пасивні та активні операції банків;
- виконувати операції на практичних прикладах;
- визначати банківські ризики і вміти управляти ними.

IV. Критерії оцінювання результатів навчання

Підсумковий контроль знань студентів формується на підставі сумарного рейтингу, що включає рейтингові оцінки під час поточного контролю та рейтингову оцінку на екзамені (заліку).

Згідно критеріям оцінки знань студентів за сумарним рейтингом (табл. 1) виставляється екзаменаційна оцінка.

Таблиця 1

Критерії оцінки знань студентів за сумарним рейтингом

Якісна характеристика	Кількість балів	Рейтингова оцінка	Додаткові умови
Відмінно	90-100 балів	A	
Дуже добре	82-89 балів	B	
Добре	75-81 бал	C	
Задовільно	68-74 бали	D	
Достатньо, задовільно	60-67 балів	E	
Незадовільно	35-59 балів	EX,	можливість повторного складання
Незадовільно	1-34 бали	F	повторне вивчення*

*У останньому випадку відповідно до «Положення про систему тріступеневого контролю знань студентів Міжрегіональної Академії управління персоналом» студенту рекомендується повторне слухання курсу.

Може передбачатися оцінювання за співвідношенням 85:15. В цьому випадку на залік/екзамен відводиться 15 балів (1-5 за відповідь на кожне з трьох питань екзаменаційного білету) або тестові чи інші залікові завдання.

Максимальна сума балів (поточна рейтингова + підсумкова екзаменаційна) складає 100 балів, а мінімальна сума балів по поточному контролю – 60 балів (допуск до здійснення підсумкового контролю знань).

Рекомендована шкала балів оцінювання поточного та підсумкового контролю наведено нижче в табл.2.

Таблиця 2

Розподіл балів за якими оцінюються різні види робіт

	Змістовний модуль 1					Змістовний модуль 2					РАЗОМ (мінімум)	РАЗОМ (максимум)	Залік	УСЬОГО
	15-20		15-20			15-25								
Бали за модуль	15-20		15-20			15-25					60	85	15	100
Теми/ типи контролю	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10				

ПК		5			5		5		5		10	20
РТ	5			5				5			10	10
МК		5				5				5	15	20
М					10					10	20	20
ІР			5			5				5	5	15

Тип контролю:

ПК – поточний контроль (відповіді на семінарах, доповнення)

РТ – розв’язок задач/ тестування

МК – міні-контрольна

М – модульна контрольна робота

ІР – індивідуальна робота

У. Засоби діагностики результатів навчання

Контроль є невід’ємною складовою навчання банківським операціям і проводиться з метою оцінки навчальних досягнень студентів в оволодінні банківськими операціями згідно з визначеним чинною програмою рівнем досягнень, оцінки ефективності навчального процесу, підвищення мотивації до навчання.

Система контролю має комунікативну спрямованість, що дозволяє визначити рівень сформованості навичок і вмінь механізмів банківських операцій. Вона характеризується зв’язністю і зростаючою складністю, і включає поточний і підсумковий види контролю.

Цілі та зміст різних видів контролю мають відповідати цілям, завданням та змісту навчання. Порядок нарахування балів і виставлення оцінок під час виконання студентами контрольних завдань зумовлюється обраним видом контролю і повинен бути зручним і практичним. Результати контролю виступають показниками успішності студентів, які можна співвідносити з очікуваними навчальними досягненнями в оволодінні банківськими операціями.

Поточний контроль реалізується на практичних заняттях шляхом усного опитування, перевірки конспектів, виконанням тестів і контрольних робіт, різновидів самостійної роботи, зокрема написання рефератів, творчих завдань тощо.

Завдання для проведення поточного контролю розробляються викладачами з урахуванням особливостей навчання банківським операціям на відповідному курсі.

Метою підсумкового контролю, що проводиться наприкінці відповідного семестру, є визначення рівня володіння студентами засобами банківських операцій відповідно до рейтингової системи оцінювання знань, яка додається до робочої програми навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку, який складається письмово. Залік

проводиться у формі відповідей комбінованого тесту, який включає наступні різновиди роботи – теоретичні визначення та розрахункові завдання. Залік може проводитись у формі відповідей на питання білету за вивченими темами та включає три теоретичних питання та одне розрахункове. Обидві частини застосовуються з метою перевірки сформованості конкретних навичок і вмінь банківським операціям.

УІ. Програма навчальної дисципліни

Таблиця 3

Структура навчальної дисципліни

№	Курс <u>4</u> Семестр <u>8</u> Обсяг в кредитах ЄКТС/ Всього годин у семестрі <u>4/120</u> Назва теми	Кількість годин, з них					Форма контролю	Примітка
		Лекції (Л)	Семінар. зан.	Практ. Лаб. Зан. (ПЗ, ЛЗ)	Інд.-конс. Роб. (ІКР)	Сам. Роб. Студ. (СРС)		
Змістовний модуль 1. Організаційні основи діяльності комерційного банку.								
1.	Створення та організація діяльності комерційного банку	4	2			9	У	
2.	Формування ресурсів комерційного банку	2				9	У,Т,СР	
3.	Розрахунково – касові операції банків	4	2			8	У,Т,СР	
4.	Операції банків з векселями	2	1			8	У,Т,СР	
5.	Кредитні операції банків	2	1			9	У,СР	
Змістовний модуль 2. Інвестиційні, валютні та інші операції комерційного банку. Забезпечення фінансової стійкості діяльності комерційного банку								
6.	Операції банків з цінними паперами	2	1			8	У,КР, ПК	
7.	Банківські інвестиції	2	1			8	У,Т,СР	
8.	Операції банків в іноземній валюті	2	1			8	У,Т,СР	
9.	Нетрадиційні банківські операції та послуги	2	1			8	У,Т,СР	
10.	Забезпечення фінансової стійкості банку	2	2			9	У,СР	
	Разом годин:	24	12	0	0	84		

Форми контролю є: усне опитування (У); контрольні роботи (КР); перевірка конспектів (ПК); перевірка завдань для самостійної роботи (СР); тестування (Т).

Програмний матеріал з дисципліни «Банківські операції» включає два модулі, які охоплюють такі теми програми курсу:

Змістовий модуль 1 вивчає «Організаційні основи діяльності комерційного банку. Кредитно-депозитні та розрахунково-касові операції комерційного банку».

Змістовий модуль 2 вивчає «Інвестиційні, валютні та інші операції комерційного банку. Забезпечення фінансової стійкості діяльності комерційного банку».

6.1. Плани лекцій

Змістовний модуль 1 „Організаційні основи діяльності комерційного банку. Кредитно-депозитні та розрахунково-касові операції комерційного банку”

Лекції 1

Тема 1. Створення та організація діяльності комерційного банку.

1. Види та операції комерційних банків.
2. Організаційна структура та управління банком.
3. Порядок реєстрації комерційного банку.
4. Ліцензування банківської діяльності.

Рекомендовані джерела інформації: [3,5,29,32-35,43,54,55-60, 63,85, 87,97].

Тема 2. Формування ресурсів комерційного банку.

1. Банківські ресурси: сутність, склад і структура.
2. Формування власного капіталу банку.
3. Операції по залученню вкладів і депозитів.
4. Залучення ресурсів на міжбанківському ринку.
5. Управління ресурсами комерційного банку.

Рекомендовані джерела інформації: [1-5,23,38,43-45,49,56-61,66-69,71,74-77,97,101].

Тема 3. Розрахунково-касові операції банків.

1. Основи організації, способи і форми грошових розрахунків у народному господарстві.
2. Правила документообігу при здійсненні безготівкових розрахунків.
3. Ведення рахунків клієнтів.
4. Безготівкові міжгосподарські розрахунки.
5. Міжбанківські розрахунки.
6. Розрахунки з використанням платіжних карток.
7. Касові операції банків.

Рекомендовані джерела інформації: [3,6,24-28,41,52,55-59,61,66-71,88,93-95,99,103].

Тема 4. Операції банків з вексями.

1. Характеристика та види векселів.
2. Кредитні операції з вексями: врахування та переврахування векселів.
3. Кредити під заставу векселів.
4. Розрахункові операції з вексями.
5. Гарантійні операції з вексями: авалювання векселів.
6. Комісійні операції з вексями: інкасування та доміциляція векселів.
7. Довірчі операції з вексями: зберігання банками векселів клієнтів.

Рекомендовані джерела інформації: [1-5,9,49,56-61,66-69,71,74-77,82,97,103].

Тема 5. Кредитні операції банків.

1. Суть, функції і класифікація банківських кредитів.

2. Процес кредитування клієнтів банку.
3. Умови кредитної угоди.
4. Способи захисту від кредитного ризику.
5. Позичковий відсоток та його диференціація.
6. Формування і використання резерву для відшкодування можливих втрат за позичками комерційних банків.

Рекомендовані джерела інформації: [1-3,10,12,18,20,37,38,39,54,55-61,63,66-69,71,76,79,85-87,89-92,103].

Змістовний модуль 2 „Інвестиційні, валютні та інші операції комерційного банку. Забезпечення фінансової стійкості діяльності комерційного банку”

Тема 6. Операції банків з цінними паперами.

1. Місце та роль комерційних банків на ринку цінних паперів. Операції банків на фондовому ринку.
2. Пасивні операції банків із цінними паперами: емісія власних цінних паперів.
3. Активні операції банків із цінними паперами.
4. Ризики фондового ринку та методи управління ними.
5. Кредитні операції банків із цінними паперами.
6. Позабалансові операції комерційних банків.

Рекомендовані джерела інформації: [3,7,8,31,41,52,56-63,66-69,103].

Тема 7. Банківські інвестиції.

1. Поняття та види банківських інвестицій.
2. Оцінка інвестиційних проектів, аналіз доцільності та ефективності інвестування.
3. Довгострокове кредитування інвестиційних проектів.

Рекомендовані джерела інформації: [3,13,19,54,55-65,69,74,97,98].

Тема 8. Операції банків в іноземній валюті.

1. Операції банків з іноземною валютою.
2. Встановлення кореспондентських відносин з іноземними банками.
3. Ведення валютних рахунків клієнтів.
4. Неторговельні операції комерційних банків в іноземній валюті.
5. Операції з міжнародних торговельних розрахунків.
6. Конверсійні операції банків.
7. Валютні кредитно-депозитні операції банків.

Рекомендовані джерела інформації: [3,15,17,22,23,50,52,55-63,93-95,99].

Тема 9. Нетрадиційні банківські операції та послуги.

1. Банківські послуги та їх види.
2. Лізингові операції банків.
3. Факторинг і форфейтинг.
4. Гарантійні операції банків.
5. Трастові послуги банків.
6. Інші нетрадиційні банківські операції.

Рекомендовані джерела інформації: [3,51,54,56-61,65,71,73,79,84,86,98,103].

Тема 10. Забезпечення фінансової стійкості банку.

1. Економічні нормативи регулювання діяльності банків. Ліквідність та платоспроможність банку.
2. Формування резервів для покриття можливих втрат від активних операцій.
3. Фінансові звіти банку та оцінка його діяльності. Доходи і витрати банку.

Рекомендовані джерела інформації: [3,29,43,56-61,66-69,71,72,74,77,97].

6.2. Плани семінарських занять

Змістовний модуль 1 „Організаційні основи діяльності комерційного банку. Кредитно-депозитні та розрахунково-касові операції комерційного банку”

Семінарське заняття 1

Тема 1. Створення та організація діяльності комерційного банку.

1. Види та операції комерційних банків
2. Організаційна структура та управління банком
3. Порядок реєстрації комерційного банку
4. Ліцензування банківської діяльності
5. Особливості діяльності комерційних банків в Україні

Рекомендовані джерела інформації: [3,5,29,32-35,43,54,55-60, 63,85, 87,97].

Тема 2. Формування ресурсів комерційного банку.

1. Банківські ресурси: сутність, склад і структура
2. Формування власного капіталу банку
3. Операції по залученню вкладів і депозитів
4. Залучення ресурсів на міжбанківському ринку
5. Управління ресурсами комерційного банку
6. Проблема капіталізації банків в Україні

Рекомендовані джерела інформації: [1-5,23,38,43-45,49,56-61,66-69,71,74-77,97,101].

Тема 3. Розрахунково-касові операції банків.

1. Основи організації, способи і форми грошових розрахунків у народному господарстві
2. Правила документообігу при здійсненні безготівкових розрахунків
3. Ведення рахунків клієнтів
4. Безготівкові міжгосподарські розрахунки
5. Міжбанківські розрахунки
6. Розрахунки з використанням платіжних карток
7. Касові операції банків
8. Перспективи використання платіжних карток у розрахунках в Україні

Рекомендовані джерела інформації: [3,6,24-28,41,52,55-59,61,66-71,88,93-95,99,103].

Тема 4. Операції банків з векселями.

1. Характеристика та види векселів
2. Кредитні операції з векселями: врахування та переврахування векселів
3. Кредити під заставу векселів
4. Розрахункові операції з векселями
5. Гарантійні операції з векселями: авальювання векселів
6. Комісійні операції з векселями: інкасування та доміциляція векселів
7. Довірчі операції з векселями: зберігання банками векселів клієнтів
8. Перспективи розвитку вексельної форми розрахунків в Україні

Рекомендовані джерела інформації: [1-5,9,49,56-61,66-69,71,74-77,82,97,103].

Тема 5. Кредитні операції банків.

1. Суть, функції і класифікація банківських кредитів
2. Процес кредитування клієнтів банку
3. Умови кредитної угоди

4. Способи захисту від кредитного ризику
5. Позичковий відсоток та його диференціація
6. Формування і використання резерву для відшкодування можливих втрат за позичками комерційних банків
7. Сутність взаємозв'язку між обліковою ставкою НБУ та процентними ставками банків за кредитами
Рекомендовані джерела інформації: [1-3,10,12,18,20,37,38,39,54,55-61,63,66-69,71,76,79,85-87,89-92,103].

Змістовний модуль 2 „Інвестиційні, валютні та інші операції комерційного банку. Забезпечення фінансової стійкості діяльності комерційного банку”

Тема 6. Операції банків з цінними паперами.

1. Місце та роль комерційних банків на ринку цінних паперів. Операції банків на фондовому ринку
2. Пасивні операції банків із цінними паперами: емісія власних цінних паперів
3. Активні операції банків із цінними паперами
4. Ризики фондового ринку та методи управління ними
5. Кредитні операції банків із цінними паперами
6. Позабалансові операції комерційних банків
7. Важливість розвитку ринку цінних паперів в Україні
Рекомендовані джерела інформації: [3,7,8,31,41,52,56-63,66-69,103].

Тема 7. Банківські інвестиції.

1. Поняття та види банківських інвестицій
2. Оцінка інвестиційних проектів, аналіз доцільності та ефективності інвестування
3. Довгострокове кредитування інвестиційних проектів
4. Порівняння кредитних та інвестиційних операцій
Рекомендовані джерела інформації: [3,13,19,54,55-65,69,74,97,98].

Тема 8. Операції банків в іноземній валюті.

1. Операції банків з іноземною валютою
2. Встановлення кореспондентських відносин з іноземними банками
3. Ведення валютних рахунків клієнтів
4. Неторговельні операції комерційних банків в іноземній валюті
5. Операції з міжнародних торговельних розрахунків
6. Конверсійні операції банків
7. Валютні кредитно-депозитні операції банків
8. Особливості ринку банківських металів
Рекомендовані джерела інформації: [3,15,17,22,23,50,52,55-63,93-95,99].

Тема 9. Нетрадиційні банківські операції та послуги.

1. Банківські послуги та їх види
2. Лізингові операції банків
3. Факторинг і форфейтинг
4. Гарантійні операції банків
5. Трастові послуги банків
6. Інші нетрадиційні банківські операції
7. Нормативно-правове забезпечення нетрадиційних операцій та послуг банків в Україні
Рекомендовані джерела інформації: [3,51,54,56-61,65,71,73,79,84,86,98,103].

Тема 10. Забезпечення фінансової стійкості банку.

1. Економічні нормативи регулювання діяльності банків. Ліквідність та платоспроможність банку
 2. Формування резервів для покриття можливих втрат від активних операцій
 3. Фінансові звіти банку та оцінка його діяльності. Доходи і витрати банку
 4. Тенденції фінансової стійкості українських комерційних банків
- Рекомендовані джерела інформації: [3,29,43,56-61,66-69,71,72,74,77,97].*

6.3. Завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Формами самостійної роботи студентів є:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- опрацювання навчальної та навчально-методичної літератури;
- вивчення законодавчих актів, які регламентують фінансову діяльність;
- розв'язання задач по відповідних темах курсу;
- підготовка рефератів та доповідей;

підготовка індивідуальних робіт по відповідних темах курсу згідно із завданнями

Теми рефератів

Змістовний модуль 1 „Організаційні основи діяльності комерційного банку. Кредитно-депозитні та розрахунково-касові операції комерційного банку”

Тема 1. Створення та організація діяльності комерційного банку.

1. Комерційні банки: сутність, види та операції.
2. Управління комерційним банком.
3. Реєстрація та ліцензування комерційного банку.

Тема 2. Формування ресурсів комерційного банку.

1. Банківські ресурси: сутність, склад і структура.
2. Власний капітал банку: сутність та особливості формування.
3. Депозит: сутність, властивості та види.
4. Залучення ресурсів на міжбанківському ринку.

Тема 3. Розрахунково-касові операції банків.

1. Грошові розрахунки у народному господарстві: сутність, основи організації, способи і форми.
2. Особливості здійснення безготівкових розрахунків в Україні.
3. Безготівкові міжгосподарські розрахунки.
4. Міжбанківські розрахунки: сутність та особливості здійснення.
5. Використання у розрахунках платіжних карток.
6. Касові операції банків.
- 7.

Тема 4. Операції банків з вексялями.

1. Векселі: сутність, характеристика та види.
2. Особливості здійснення кредитних операцій з вексялями.
3. Розрахункові операції з вексялями: сутність та особливості здійснення.
4. Гарантійні та комісійні операції з вексялями.
5. Особливості здійснення довірчих операцій з вексялями.
- 6.

Тема 5. Кредитні операції банків.

1. Банківські кредити: сутність, функції і класифікація.

2. Особливості процесу кредитування клієнтів банку.
3. Захист від кредитного ризику: об'єктивна необхідність та способи здійснення.
4. Позичковий відсоток: сутність та диференціація.
5. Резерв для відшкодування можливих втрат за позичками комерційних банків: особливості формування і використання.

Змістовний модуль 2 „Інвестиційні, валютні та інші операції комерційного банку. Забезпечення фінансової стійкості діяльності комерційного банку”

Тема 6. Операції банків з цінними паперами.

1. Місце та роль комерційних банків на ринку цінних паперів в Україні.
2. Особливості здійснення пасивних операцій банків із цінними паперами.
3. Активні операції банків із цінними паперами: сутність та особливості здійснення.
4. Ризики фондового ринку: сутність та методи управління ними.
5. Особливості здійснення кредитних операцій банків із цінними паперами.
6. Позабалансові операції комерційних банків: сутність та особливості здійснення.
- 7.

Тема 7. Банківські інвестиції.

1. Банківські інвестиції: поняття та види.
2. Оцінка інвестиційних проектів, аналіз доцільності та ефективності інвестування.
3. Довгострокове кредитування інвестиційних проектів.
- 4.

Тема 8. Операції банків в іноземній валюті.

1. Операції банків з іноземною валютою.
2. Встановлення кореспондентських відносин з іноземними банками.
3. Відкриття та ведення валютних рахунків клієнтів.
4. Особливості здійснення неторговельних операцій комерційних банків в іноземній валюті.
5. Операції з міжнародних торговельних розрахунків.
6. Особливості здійснення конверсійних операцій банків.
7. Валютні кредитно-депозитні операції банків.
- 8.

Тема 9. Нетрадиційні банківські операції та послуги.

1. Банківські послуги: сутність, властивості та види.
2. Лізингові операції банків: сутність та особливості здійснення.
3. Особливості здійснення факторингових і форфейтингових операцій банками.
4. Гарантійні операції банків: сутність та особливості здійснення.
5. Особливості здійснення трастових послуг банками.
- 6.

Тема 10. Забезпечення фінансової стійкості банку.

1. Особливості регулювання діяльності банків в Україні
2. Ліквідність та платоспроможність банку: поняття та особливості регулювання.
3. Доходи і витрати комерційного банку: сутність та види.

6.4. Індивідуально-консультативна робота

Індивідуально-консультативна робота здійснюється в формі індивідуальних консультацій зі студентами по питанням тематичного навчального плану, завданням для самостійного для самостійної роботи студентів та виконанню контрольних (реферативних) робіт. Час проведення встановлюється згідно з графіком, затвердженим на засіданні кафедри.

УІІ. Форми поточного та підсумкового контролю

У процесі вивчення дисципліни здійснюється поточний та підсумковий контроль знань студентів.

Екзаменаційна оцінка виставляється відповідно до сумарного рейтингу студента.

Приблизне рекомендоване співвідношення між балами за роботу протягом семестру та безпосередньо за екзаменаційну роботу складає 65:35.

Поточний контроль знань, який здійснюється протягом семестру, базується на таких видах навчальних робіт:

а) робота на семінарах над теоретичними питаннями курсу: ґрунтовні відповіді, фіксовані виступи, доповнення;

б) розв'язок задач та виконання тестів;

в) написання контрольних робіт: міні контрольних (за поточною темою) та модульних контрольних робіт (підсумкових за рядом тем).

Рекомендована шкала балів за видами навчальних робіт в таблиці 4.

Таблиця 4

Шкала балів за видами навчальних робіт

№ ч/тт	Види навчальних робіт	Максимальна оцінка у балах за виконання	Примітка
1.	Відповіді на семінарах	0-5	За семінар, незалежно від кількості відповідей
2.	Доповнення	2,5	За семінар
3.	Розв'язок задач: -індивідуальний; - участь у колективному розв'язку	0-5 2,5	За практичне заняття незалежно від кількості задач; За заняття
4.	Тестування	0-5	За одне правильно виконане завдання
5.	Фіксований виступ (аналіз проблеми)	0-5	За один виступ
6.	Міні-контрольні (за поточною темою)	0-5	Загалом за контрольну
7.	Модульні контрольні роботи	0- 10	За одну роботу

Тестування та міні контрольні можуть здійснюватися за матеріалами, наведеними у розділі VI «Завдання для самостійної роботи студентів». Теми фіксованих виступів пропонуються до кожного заняття курсу у розділі V «Плани семінарських занять».

Модульні контрольні роботи проводяться у формі тестів і задач, оскільки такий варіант контролю знань оптимальний як з точки зору зручності перевірки робіт, так і з точки зору можливості використання комп'ютерних технологій проведення цих робіт. У разі потреби контрольні роботи можуть здійснюватися і у традиційній формі письмової відповіді на поставлені запитання. У такому випадку завданнями контрольних робіт можуть виступати питання підсумкового контролю, кількість яких буде обмежена тематичним спрямуванням відповідного модулю.

Протягом викладання дисципліни здійснюється поточний та підсумковий контроль знань студентів за наступною схемою:

Таблиця 5

Тема	Форма контролю
<u>Змістовний модуль 1</u> „Організаційні основи діяльності комерційного банку. Кредитно-депозитні та розрахунково-касові операції комерційного банку”	

1	Тема 1. Створення та організація діяльності комерційного банку.	Усний контроль знань студентів та тестові завдання протягом семінарського заняття.
2	Тема 2. Формування ресурсів комерційного банку.	Усний контроль знань студентів протягом семінарського заняття. Міні-контрольна
3	Тема 3. Розрахунково-касові операції банків.	Вибіркова перевірка знань студентів по питанням тем 1-3, передбачених до самостійного вивчення.
4	Тема 4. Операції банків з векселями.	Усний контроль знань студентів та тестові завдання протягом семінарського заняття.
5	Тема 5. Кредитні операції банків.	Усний контроль знань студентів та тестові завдання протягом семінарського заняття. Модульна контрольна
Змістовний модуль 2 „Інвестиційні, валютні та інші операції комерційного банку. Забезпечення фінансової стійкості діяльності комерційного банку”		
6	Тема 6. Операції банків з цінними паперами.	Усний контроль знань студентів протягом практичного заняття.
7	Тема 7. Банківські інвестиції.	Усний контроль знань студентів протягом семінарського заняття.
8	Тема 8. Операції банків в іноземній валюті.	Усний контроль знань студентів протягом семінарського заняття.
9	Тема 9. Нетрадиційні банківські операції та послуги.	Вибіркова перевірка знань студентів по питанням, передбачених до самостійного вивчення.
10	Тема 10. Забезпечення фінансової стійкості банку.	Усний контроль знань студентів та тестові завдання протягом семінарського заняття. Міні-контрольна
Кінцевий контроль		Підготовка студентами розрахункової роботи відповідно до порядку написання таких робіт та їх тематики, викладених Навчальній програмі Залік

Перелік питань до семестрового контролю

1. Види комерційних банків та їх організаційна структура.
2. Склад доходів і витрат комерційного банку.
3. Емісія та використання банківських векселів.
4. Прибуток комерційного банку та його використання.
5. Організація кредитних відносин банку із індивідуальними позичальниками.
6. Емісійні операції банків на ринку цінних паперів.
7. Організація діяльності комерційного банку.
8. Акцептний кредит та його характеристика.
9. Показники, що характеризують платоспроможність комерційного банку.
10. Робота комерційного банку, пов'язана з підтриманням ліквідності балансу.
11. Організаційна структура комерційних банків.

12. Фінансове посередництво банків на ринку цінних паперів.
13. Основні економічні нормативи, які регулюють діяльність комерційного банку.
14. Довгострокові споживчі кредити.
15. Готівкові і безготівкові розрахунки, сфера їх застосування.
16. Ліквідність та платоспроможність комерційного банку.
17. Контокорентний кредит.
18. Склад, структура та економічна характеристика кредитних ресурсів комерційного банку.
19. Склад, структура та економічна характеристика банківських ресурсів.
20. Кредити під цінні папери.
21. Управління банківськими ресурсами на макро- та мікрорівнях.
22. Власний та залучений банківський капітал, та його економічна характеристика.
23. Кредитний план комерційного банку як складова його бізнес-плану.
24. Капітальні вкладення, принципи, методи їх фіксування.
25. Вклади, їх види та характеристика.
26. Залучені ресурси комерційних банків, порядок їх формування і прогнозування.
27. Ведення валютних рахунків клієнтів.
28. Маневрування кредитними ресурсами комерційними банками.
29. Принципи та суть організації безготівкових розрахунків.
30. Джерела фінансування капітальних вкладень.
31. Власні та залучені ресурси, їх економічна характеристика.
32. Кредити під цінні папери.
33. Ефективність інвестицій.
34. Зміст депозитного договору.
35. Схожість та різниця інвестиційних та позичкових операцій.
36. Нормативне регулювання операцій банків з іноземною валютою.
37. Показники, що характеризують кредитоспроможність позичальника.
38. Види та порядок оформлення розрахункових документів.
39. Неторговельні операції комерційних банків в іноземній валюті.
40. Процентна політика по внескам населення.
41. Форми безготівкових розрахунків та засоби платежу.
42. Джерела аналізу кредитоспроможності підприємств та їх використання банком.
43. Основні фактори, які формують розмір процентних ставок.
44. Заставне право банку і спосіб його реалізації.
45. Характеристика міжнародної торгівельної операції акредитив.
46. Класифікація кредитів комерційних банків, їх характеристика.
47. Вимоги, що висуваються комерційними банками до застави по позичках.
48. Авалування та акцептування векселів.
49. Ліміт кредитування і кредитна лінія.
50. Прогнозування касових оборотів.
51. Інкасування векселів.
52. Зміст договору про заставу.
53. Лізингові операції.
54. Операції з торгівлі іноземною валютою на міжбанківському ринку.
55. Поняття кредитного ризику та основні способи захисту від нього.
56. Факторингові операції.
57. Переуступка контрактів і дебіторської заборгованості як форма забезпечення кредиту.
58. Засіб захисту від кредитного ризику: диверсифікація кредитних вкладів.
59. Страхування кредитів як форма їх забезпечення.
60. Операції із залучення і розміщення валютних коштів.
61. Засіб захисту від кредитного ризику: оцінка кредитоспроможності позичальника.
62. Товарно-матеріальні цінності в обороті і товарно-матеріальні цінності у виробництві як форма забезпечення кредитів.
63. Характеристика видів банківських послуг.
64. Забезпечення кредитів дорожніми документами.

65. Формування резервів на покриття можливих збитків від активних операцій.
66. Фінансові звіти банку та оцінка його діяльності.
67. Засіб захисту від кредитного ризику: забезпечення зобов'язань позичальника.
68. Цінні папери як форма забезпечення кредиту.
69. Характеристика та види векселів.
70. Забезпечення банківських кредитів рухомим і нерухомим майном.
71. Характеристика кредитів під заставу векселів.
72. Умови платежів та документація при міжнародних розрахунках.
73. Диференціювання відсоткових ставок по вкладах і депозитах.
74. Міжнародні розрахункові операції.
75. Ліцензування банківської діяльності.
76. Фактори, які формують позичковий процент.
77. Міжбанківські розрахунки.
78. Банківський контроль і кредитні санкції.
79. Етапи процесу кредитування.
80. Документи, що подаються банками для отримання ліцензій НБУ для здійснення банківських операцій.
81. Кредитна картка як форма споживчого кредиту.
82. Контроль банку за використанням кредиту позичальником.
83. Формування депозитних ресурсів.
84. Місце та роль комерційних банків на ринку цінних паперів.
85. Проблеми позички та банківський контроль.
86. Довгострокове кредитування як форма участі банку в інвестиційному процесі.
87. Залучення ресурсів на міжбанківському ринку.
88. Сутність та види споживчих кредитів.
89. Характеристика операцій РЕПО.
90. Посередництво комерційних банків при операціях з іноземною валютою.

VIII. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Викладання дисципліни передбачає використання новітніх освітніх технологій, спрямованих на підвищення зацікавленості студентів в вивченні курсу, оволодінні теоретичними та практичними знаннями з предмету. Для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисципліни будуть здійснюватися проблемні лекції (за участю студентів), презентації (лекцій/семінарів), кейси (оцінка теорії через практичні аспекти), робота в малих групах та семінари-дискусії, що використовують мультимедійне техніко-програмне забезпечення. Рекомендовані методи активації наведені нижче у таблиці 6.

Таблиця 6

Складові методів активізації процесу навчання

Тема	Методи активізації процесу навчання		
	Лекції	Семінари	Інше
<u>Змістовний модуль 1</u> „Організаційні основи діяльності комерційного банку. Кредитно-депозитні та розрахунково-касові операції комерційного банку”			

1	Тема 1. Створення та організація діяльності комерційного банку.		Семінар – дискусія	
2	Тема 2. Формування ресурсів комерційного банку.		Кейс	
3	Тема 3. Розрахунково-касові операції банків.	Презентація		
4	Тема 4. Операції банків з векселями.		Кейс	
5	Тема 5. Кредитні операції банків.	Участь студентів в проведенні лекції		
6	Тема 6. Операції банків з цінними паперами.			Інтернет-звіти студентів по нормативній базі
Змістовний модуль 2 „Інвестиційні, валютні та інші операції комерційного банку. Забезпечення фінансової стійкості діяльності комерційного банку”				
7	Тема 7. Банківські інвестиції.		Семінар – дискусія	
8	Тема 8. Операції банків в іноземній валюті.		Семінар – дискусія	
9	Тема 9. Нетрадиційні банківські операції та послуги.		Семінар – дискусія	
10	Тема 10. Забезпечення фінансової стійкості банку.			Інтернет-звіти студентів по нормативній базі

ІХ. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003р. № 434-IV.
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003р. № 435-IV.
3. Закон України „Про банки і банківську діяльність” від 07.12.00 № 2121-III // ВВР – 201 – №5,6. – Ст. 36.
4. Закон України “ Про Національний банк України” від 20.05.99 № 679-XIV // Урядовий кур’єр. – 1999, 1 липня. – С. 1–9.
5. Закон України „Про господарські товариства” від 19.09.91 № 1576-XII // ВВР. – 1991. – № 49.
6. Закон України “Про платіжні системи та переказ грошей в Україні” від 05.04.01 № 2346-III // Урядовий кур’єр. – 2001, 16 травня.
7. Закон України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” від 12.07.01 № 2664-III // Урядовий кур’єр. – 2001, 23 серпня.
8. Закон України „Про цінні папери і фондову біржу” від 18.06.91 № 1201-XII // ВВР. – 1991. – №38.
9. Закон України “Про обіг векселів в Україні” від 05.04.01. №2374-III // Урядовий кур’єр. – 2001, 4 травня.
10. Закон України “Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом” від 30.06.99 №784-XIV // Урядовий кур’єр. – 1999, 15 вересня.
11. Закон України „Про відповідальність за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань” від 22.11.96 № 543/96 // ВВР. – 1997. – № 5.
12. Закон України „Про заставу” від 02.10.92 № 2654-XII // ВВР. – 1992. – № 47.
13. Закон України „Про інвестиційну діяльність” від 18.09.91 № 1560-XII (із змінами і доповненнями) // Цінні папери в Україні. - К.: УФБ, 1993.
14. Закон України “Про оподаткування прибутку підприємств” від 22.05.97 № 283/97-ВР (із змінами і доповненнями).
15. Закон України „Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті” від 07.05.96 № 184/96-ВР (із змінами і доповненнями).
16. Закон України “Про державну таємницю” від 10.09.99 № 079-XIV // Урядовий кур’єр – 1999. – 24 листопада.
17. Закон України „Про зовнішньоекономічну діяльність” від 19.02.92 № 2139-12 (із змінами і доповненнями).
18. Закон України „Про фінансовий лізинг” від 16.12.97 № 723/97-ВР.
19. Закон України “Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)” від 15.03.01 № 2299-III // Урядовий кур’єр. – 2001. – 25 квітня.

20. Закон України “Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні” від 12.07.01 № 2658-ІІ // Урядовий кур’єр. – 2001. – 12 вересня.
21. Закон України “Про фонд гарантування вкладів фізичних осіб” від 20.09.01 № 2740-ІІІ // Урядовий кур’єр. – 2001. – 24 жовтня.
22. Декрет Кабінету Міністрів України “Про систему валютного регулювання і валютного контролю” від 19.02.93 № 15-93.
23. Постанова КМУ та НБУ “Про типові платіжні умови зовнішньоекономічних договорів (контрактів) і типові форми захисних застережень до зовнішньоекономічних договорів (контрактів), які передбачають розрахунки в іноземній валюті” від 21.06.95 № 444-95-п.
24. Указ Президента України „Про застосування штрафних санкцій за порушення норм з регулювання обігу готівки” від 12.06.96 № 436/95.
25. Інструкція “Про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті”: Затверджена постановою Правління НБУ від 29.03.01 № 135.
26. Інструкція „Про касові операції в банках України”: Затверджена постановою Правління НБУ від 14.08.03 № 337.
27. Інструкція „Про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземній валютах”: Затверджена постановою Правління НБУ від 12.11.03 № 492.
28. Інструкція “Про організацію роботи з готівкового обігу установами банків України”: Затверджена постановою Правління НБУ від 19.02.01 № 69.
29. Інструкція “Про порядок регулювання діяльності банків в Україні”: Затверджена постановою Правління НБУ від 28.08.01 № 368.
30. Інструкція „Про бухгалтерський облік доходів і витрат банку”: Затверджена постановою Правління НБУ від 18.06.03 № 255.
31. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій з цінними паперами в банках України: Затверджена постановою Правління НБУ від 20.08.03 № 355.
32. Положення НБУ „Про порядок створення і державну реєстрацію банків, відкриття їх філій, представництв, відділень”: Затверджене постановою Правління НБУ від 31.08.01 № 375.
33. Положення НБУ „Про порядок видачі банкам банківських ліцензій, письмових дозволів та ліцензій на виконання окремих операцій”: Затверджене постановою Правління НБУ від 17.07.01 № 275.
34. Положення “Про порядок визначення та застосування комплексної рейтингової оцінки комерційних банків за системою CAMEL”: Затверджене постановою Правління НБУ від 25.06.98 № 246.

35. Положення “Про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства”: Затверджене постановою Правління НБУ від 28.06.01 № 369.
36. Положення НБУ “Про механізм рефінансування комерційних банків України”: Затверджене постановою Правління НБУ від 15.12.00 № 484.
37. Положення НБУ „Про кредитування”: Затверджене постановою Правління НБУ від 28.09.95 № 246.
38. Положення НБУ „Про порядок здійснення консорціумного кредитування”: Затверджене постановою Правління НБУ від 21.02.96 № 37.
39. Положення НБУ „Про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків”: Затверджене постановою Правління НБУ від 06.07.00 № 278.
40. Положення “Про порядок формування і використання банками резерву для відшкодування можливих втрат від дебіторської заборгованості”: Затверджене постановою Правління НБУ від 13.12.02 № 505.
41. Положення „Про порядок визначення справедливої вартості та зменшення корисності цінних паперів”: Затверджене постановою Правління НБУ від 17.12.03 № 561.
42. Положення “Про відкриття та функціонування в уповноважених банках України рахунків банків-кореспондентів в іноземній валюті та в гривнях”: Затверджене постановою Правління НБУ від 26.03.98 № 118.
43. Положення “Про порядок формування обов’язкових резервів для банків України”: Затверджене постановою Правління НБУ від 27.06.01 № 244.
44. Положення „Про порядок формування і використання банками резервного фонду”: Затверджене постановою Правління НБУ від 08.08.01 № 334.
45. Положення „Про ведення касових операцій у національній валюті України”: Затверджене постановою Правління НБУ від 19.02.01 № 72.
46. Положення “Про виконання установами банків доручень підприємств та розрахункових документів на безспірне списання (стягнення) коштів”: Затверджене постановою Правління НБУ від 18.09.98 № 379.
47. Положення “Про порядок створення і державної реєстрації банківських об’єднань”: Затверджене постановою Правління НБУ від 31.08.01 № 377.
48. Положення „Про порядок здійснення банками вкладних (депозитних) операцій з юридичними і фізичними особами”: Затверджене постановою Правління НБУ від 03.12.03 № 516.

49. Положення „Про порядок здійснення банками операцій з векселями в національній валюті на території України”: Затверджене постановою Правління НБУ від 16.12.02 № 508.
50. Положення „Про порядок здійснення уповноваженими банками операцій за документарними акредитивами в розрахунках за зовнішньоекономічними операціями”: Затверджене постановою Правління НБУ від 03.12.03 № 514.
51. Положення „Про здійснення уповноваженими банками операцій з банківськими металами”: Затверджене постановою Правління НБУ від 06.08.03 № 325.
52. Правила здійснення операцій на міжбанківському валютному ринку України: Затверджено постановою Правління НБУ від 18.03.99 №127.
53. Уніфіковані правила і звичаї для документарних акредитивів: Розроблені Міжнародною Торговою Палатою № 500, 1993.
54. Уніфіковані правила для договірних гарантій: Розроблені Міжнародною Торговою Палатою, 1992.
55. Банківські та кредитні відносини. Законодавство, судова практика: практ. посіб./ [Упоряд. Григоренко Л. С.]. - К.: ЦУЛ, 2016. - 408 с.
56. Банківські операції: підруч./ [Мороз А.М., Савлук М.І., Пуховкіна М.Ф. та ін]. - вид. 4-те, без змін. - К.: КНЕУ, 2009. - 608 с.
57. Банківські операції: Навч. посіб./ Капран В.І., Кривченко М.С., Коваленко О.К. та ін. - К.: ЦНЛ, 2006. - 208 с.
58. Банківські операції: навч. посіб./ [Ковальчук К. Ф., Вишнякова І. В., Савчук Л. М. та ін.]. - К.: ЦУЛ, 2013. - 162 с.
59. Банківські операції: підруч./ [За ред. О. В. Дзюблюка]. - 2-ге вид., випр. і доп. - Тернопіль: Терно-граф, 2013. - 688 с.
60. Банки та банківська діяльність: збірник офіційних текстів законів станом на 5 березня 2012 року/ [Упоряд. Руснак Ю. І.]. - К.: ЦУЛ, 2012. - 498 с.
61. Васюренко О.В. Банківські операції: Навч. посіб./ [Васюренко О. В.]. - 6-те вид., перероб. і доп. - К.: Знання, 2008. - 318 с.
62. Віднійчук-Вірван Л. А. Міжнародний банківський бізнес: базові категорії, поняття, терміни: навч. посіб. - Л.: Магнолія 2006, 2014. - 312 с.
63. Галушка Є. О. Банківські операції: навч. посібник/ [Галушка Є. О.]. - Чернівці: Наші книги, 2009. - 336 с.
64. Гроші та кредит: підруч./ [Ред. Савлук М. І.]. - 5-те вид., без змін. - К.: КНЕУ, 2008. - 744 с.
65. Єгоричева С. Б. Банківські інновації: навч. посіб./ [Єгоричева С. Б.]. - К.: ЦУЛ, 2010. - 208 с.

66. Копилюк О. І., Музичка О. М. Банківські операції: навч. посіб. - 2-ге вид., випр. і доп. - К.: ЦУЛ, 2017. - 536 с.
67. Косова Т.Д., Циганов О.Р. Банківські операції: Навч. посібник. - К.: ЦУЛ, 2008. - 372 с.
68. Котковський В. С., Неізнана О. В. Банківські операції: навч. посіб. - К.: Кондор, 2011. - 498 с.
69. Левандівський О. Т., Деметер П. Е. Банківські операції: навч. посіб. - К.: Знання, 2012. - 463 с.
70. Лютий І.О., Солодка О.О. Банківський маркетинг: підруч. - К.: ЦУЛ, 2010. - 776 с.
71. Михайловська І. М., Олійник А. В. Банківські операції. Кредитно-модульний курс: навч. посіб. - Л.: Магнолія 2006, 2016. - 646 с.

Додаткові

72. Алексеєнко М.Д. Капітал банку: питання теорії і практики. Монографія. – К.: КНЕУ, 2002. – 276 с.
73. Алексеєнко М. Трестові послуги та залучення коштів банками // Банківська справа, 2001. – № 2. – С. 38–41.
74. Банківська справа: Навчальний посібник / За ред проф. Р.І. Тиркала – Тернопіль: Карт-бланш, 2001. – 314 с.
75. Бланк И.А. Управление формированием капитала. – К.: Ника-Центр, 2000. – 512 с.
76. Вовчак О. Д., Бучко І. Є., Костак З. Р. Гроші та кредит: навч. посіб. - К.: ЦУЛ, 2017. - 424 с.
77. Вовчак О. Д., Руцишин Н. М. Банківська справа: Навч. посіб. - Л.: Новий Світ-2000, 2010. - 560 с.
78. Внукова М.М. Основи факторингу: навчальний посібник – К.: Товариство “Знання”, 1998. – 174 с.
79. Гарантии и аккредитивы в современной банковской практике / А.Д. Голубович (ред.) – М.: Менатеп-информ, 1994. – 160 с.
80. Гриньова В. М., Великий Ю. М., Проскура О. Ю. Гроші і кредит: підруч. - Х.: ІНЖЕК, 2008. - 312 с.
81. Гроші та кредит: підруч./ [За ред. С. К. Реверчука]. - К.: Знання, 2011. - 382 с.
82. Демківський А. Вексельна справа: Навч. посібник. – К.: Либідь, 2003. – 336 с.
83. Денисенко М.П. Гроші та кредит у банківській справі: Навч. посіб. - К.: Алерта, 2004. - 478 с.
84. Жуков Е.Ф. Трестовые и факторинговые операции коммерческих банков: серия „Международный банковский бизнес”. – М.: Изд-во АО „Консалтбанкир”, 1995. – 48 с.

85. Коваленко Д. І., Венгер В. В. Фінанси, гроші та кредит: теорія та практика: Навч. посіб. - К.: ЦУЛ, 2013. - 578 с.
86. Коваленко Н., Човнюк Ю. Тенденції розвитку лізингу: світовий досвід і реалії в Україні // Банківська справа, 2000. – № 6. – С. 29–32; 2001. – № 1. – С. 47–51.
87. Колодізев О. М., Колесніченко В. Ф. Гроші і кредит: підруч. - К.: Знання, 2010. - 615 с.
88. Коробкіна С. Безготівкові розрахунки та шляхи вдосконалення їх // Банківська справа, 2000. – №1. – С.49–52.
89. Левченко О. М. Етапи кредитування // Сіверянський літопис, 1999. – № 6. – С. 213–220.
90. Левченко О. Класифікація банківських кредитів // Сіверянський літопис, 1999. – № 1. – С. 179–191.
91. Левченко О.М. Оцінка кредитоспроможності позичальників // Економіка: проблеми теорії і практики: Зб. наук. праць. – Дніпропетр. нац ун-т. – 2001. – Вип. 94. – С. 26–34.
92. Левченко О. Принципи банківського кредитування // Сіверянський літопис, 2000. – № 5. – С. 164–168.
93. Міжнародні розрахунки та валютні операції: Навч. посібник / О.І. Береславська, О.М. Наконечний, М.Г. Пясецька та ін.. За заг. ред. М.І. Савлука . – К.: КНЕУ, 2002. – 392 с.
94. Міжнародні розрахунки: тести лекцій / Укл. Т.Є. Оболенська. – К.: КНЕУ, 1999. – 128 с.
95. Михайлов Д.М. Международные расчеты и гарантии. – М.: ФБК–ПРЕСС, 1998. – 366 с.
96. Операції комерційних банків / Р. Коцовська, В. Ричаківська, Г. Табачук, Я. Грудзевич, М. Вознюк. – 3-тє вид. – К.: Алерта; Львів: ЛБІ НБУ, 2003. – 500 с.
97. Подік С.М., Ігнатенко В.І. Банківська справа: теорія і практика: Навч. посіб./ Ред. Подік С.М. - Л.: Піраміда, 2006. - 642 с.
98. Примостка Л.О. Фінансові деривативи: аналітичні та облікові аспекти: Монографія. – К.: КНЕУ, 2001. – 263 с.
99. Руденко Л.В. Організація міжнародних кредитно-розрахункових операцій в банках: Посібник. – К.: “Академія”, 2002. – 376 с.
100. Савін К. Платіжні картки як сучасний інструмент банківського маркетингу: міжнародний досвід та перспективи для України // Банківська справа, 2000. – №1. – С. 40–46.
101. Сугоняко О. Капіталізація банків: нова тенденція // Національний вісник НБУ. – 2003. – №10. – С. 22–23.
102. Чайковський Я. Напрямки вдосконалення аналізу кредитоспроможності позичальника комерційного банку // Банківська справа, 2000. – № 5. – С. 13–15.
103. Шевченко Р.І. Банківські операції: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. – К.: КНЕУ, 2003. – 276 с.